

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 lendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Egy társadalmi baj.

A híres természetbuvár Darwin felállította az ő evolutionalis elméletét, a mely rideg kérlelhetetlen harczként tünteti fel az életet, a melyben mindenki küzd s az erősebb győz, a gyengét pedig eltiporja a lét-fentartásért vívott nagy háboru. Igaz, hogy ő ezt általában mondja ki csak a természeti világ körében s nem érinti ezzel az erkölcsi világ rendet. Azonban ha széttekintünk magunk körül, az állati és így tisztán természeti körön túl emelkedő emberek nagy életküzdelmében is oly jelenségekre bukkanunk, a melyek eszünkbe juttatják az említett teoriát. Vannak, akik gyengéknek bizonyulnak a harcban, akik nem bírnak küzdeni tovább, mert lelkük nem elég erős s gyáván beadják a derekukat, eltiportatják magukat, vagy még inkább családjokat — öngyilkosokká lesznek.

Községünkben egy idő óta feltűnő nagy számmal fordulnak elő öngyilkosságok, a melyek megdöbbenést mindazokat, akik az emberiség egyeteme iránt érdeklődnek, akikben valódi emberszeretet honol, mert tudják, érzik, hogy ez nem jól van így, a természet elleni bűnről van szó, melyet minden ren-

delkezésünkre álló módon megakadályozni kötelességünk.

Isten kiszabta, mint az élet s halál ura, életünk határait, az embernek nincs joga bele kontárkodni a gondviselés művébe. Aki az életet adta, annak van egyedül joga azt elvenni. Ez elveket hangoztatja minden tételes vallás, ezt hangoztatja a józan ész s ugyanaz a józan ész még a szív hurjait is rezgésbe hozza, mert elébe tárja azt a szeretetet, a melylyel a családban környezetünk s a melynek legdurvább megsértése az életnek, a melyhez mások is hozzáfűzve vannak, önhatalmú eldobása. Tiltja a törvény, mert az állam minden egyes polgárában alapot bír, a melyből erejét, gyarapodását, fejlődését meríti és senkinek sincs jogában őt ettől önkényűleg megfosztani. Tiltja a társadalmi rend, mert egy tagtól fosztja meg őt, a melynek közreműködésére jogosan számított.

Mégis daczára e sokféle tilalomnak, honnét van az, hogy e társadalmi baj mind nagyobb mértékben jelentkezik, hogy lassankint beleeszi magát a nemzetek testébe, hogy mindinkább eltompul az emberiség erkölcsi érzéke azon bűnnel szemben, a melyet az öngyilkos elkövet kötelezettségei

ellen? Onnan, hogy mindinkább kivesz az emberek szívéből a hit, a bizalom életföladatai iránt, nem lát célta maga előtt, a melyért tovább küzdeni érdemes volna, nincs elég ereje, hogy elviselje hősként a sorscsapásokat, mert nincs szokva a lemondás-és önmegtágadáshoz, mert egy túlvilági élet reménye nem kecsegteti őt szenvedéseinek jutalmával!

Szomorú, nagyon szomorú lehet az öngyilkos lelki világa; mennyi kétségbeesésnek kell összehordani az anyagot ahhoz, hogy végre egy rettenetes cselekedetben kitörjön az, egy oly cselekedetben, a mely őt legbecesebb kincsétől e földön, életétől fosztja meg s oda állítja egy legalább is bizonytalan, de éppen azért roppant komoly jövő elé, amelyet úgy nevezünk, hogy: halál!

Azt mondják, hogy nem számítható be rendszerint az öngyilkos cselekedete, mert oly lelki állapotban követi azt el, a melyben az ész használatát vagy teljesen, vagy legalább részben lehetetlenítik a fellázadt érzelmek és szenvedélyek. Ő de ez korántsem fogja kimenteni az ő cselekedetét, legfeljebb magyarázni, ha igaz. Sokszor azonban oly határozott jelenségek mutatnak arra, hogy az öngyilkos teljes lélekjelenléttel követte el

TÁRCZA.

Kettesben.

Szép kék szemedbe hogy ha nézek,
 Te édes angyalom!
 Ott ül benn a boldog ígézet,
 Mely engem vágyba von.

Mint gerle-pár vadon esalitján
 Együtt vidáman él,
 Ugy az élet küzdelmi harcán
 Szívünk boldog, remél . . .

A fészek majd zajosra válik,
 Ha a remény bevál'
 S szorosbbra fűzve, mit se áhit
 A boldog gerle-pár.

KOVÁTS BÉLA.

Kínai porcellán.

Müller F.-ől.

Csaknem kétezer évvel előbb, mint Európában, készítettek a keletázsiai népek, névszerint a kínaiak és japánok porcellánt és csaknem 200 évig a meissenai porcellánnak Böttger általi felfedezése előtt a kínai porcellánedények és ala-

kok, mint alig megfizethető ritkaságok jutottak Európába a fejedelmek művészeti gyűjteményeibe. Még ma is, a midőn már az európai porcellángyártás magas és virágzó kifejlődésre jutott, a kínai és japáni porcellán keresett és nagyértékű cikket képez, mivel ez igen egyenletes anyag és fény, valamint állandóan összhangzó sajátzerű díszíték által (színes ezüfrázatok) tűnik ki, emeillirozása pedig éppen felülmúlhatatlan.

A kínai írók a porcellán feltalálását 185-ik évre teszik Kr. sz. e. és azt beszélik, hogy ez idő előtt a mennyei birodalomban csak földből és bronzból készült edények voltak ismeretesek. Csaknem hatszáz év mult el, míg a porcellánfestészet némileg virágozni kezdett és csak kevés gyár foglalkozott ez ággal. Eddig az emberek csak a használt anyag finomságát becsülték és a használt arany- és ezüstszínek értékét, anélkül, hogy a festészeti szépségre vagy a finom árnyalásra sokat figyeltek volna. Főleg arra törekedtek, hogy a theának színét az ivó-eszéze színével összhangzásba hozzák; sárga esészében a thea nagyon barna volt, barna esészében a thea tünt fel feketének, úgy találták, hogy a thea kék porcellánban izletesebben néz ki és gyöngye zöld fényt kap. A legfinomabb anyagot az állam által kezelt gyárak tartották vissza maguknak és a császárok halálbűntetést szabtak annak illetéktelen használatára, míg a császári gyárban előállított edények különös béléggel láttattak el, megkülönböztetésül a magán-

gyárakban készítettéktől. A X. században az akkori uralkodót kérték fel a finom porcellán színének meghatározására és ez így rendelkezett: „A porcellánnak a kék ég színét kell adni, a mint az eső után a felhők közül előtűnik.” Tényleg feltalálták az anyag egy oly összetételét, mely ezen színvegyületet ábrázolja és nagy hírnévre jutott; 1368-ban azonban a további készítést megtiltották, mert az nem tetszett az isteneknek és azóta keresve-keresik a honi úgy, mint az idegen porcellánkedvelők ama még meglevő kevés kis eszékét, amelyek az eső utáni ég kék színére vannak festve. A kínainak szeme büszkén felvillan e találmány említésekor és az ő szokott tulhajtásával azt beszéli, hogy ama porcellán edények a drágakövekhez hasonlóan kápráztatók voltak és maga azok sugara képes volt a kilőtt nyilat elhárítani.

Lassankint megkisérelték az edény felületét kiczifrázni és pedig igen különös módon. Különösen nagyon becsülték az olyan porcellánt, amely könny nyomokat tüntetett fel; a tshini kerület termékei mindig hófehérek voltak, de főséges csillagokat és ereket ábrázoltak, hasonlóan a víz felfodrozott felületéhez; egyéb díszítések szalagokhoz vagy állati lábakhoz hasonlítottak; egy gyár eres-eszékét készített hasonlóan a gyöngytyúk tollaihoz; némelyik áruinak lúdbőr kinézést adott és valamivel később az olyan emailt tartották szépnek és drágának, amely kis magok tömegét

tettét, miszerint az ellenkező nézetet teljesen kizárva látjuk.

E társadalmi baj ellen a társadalom minden tagjának össze kell fogni, hogy kiirtsuk a fekélyt az emberiség testéből. Az egyházak szolgálói vannak első sorban hivatva arra, hogy vallási és erkölcsi motivumokkal fenntartsák az emberek lelkében a hitet, az önbizalmat s szemük elé állítsák elrettentésül az erkölcsi megtorlás képét. De magában véve ez nem elég, mert a pap a társadalom minden rétegébe nem hatolhat oly mélyen hivatlanul, hogy egymaga megadhatná a gyógyszer. De ott van maga a társadalom plénuma; kiki saját körében legyen apostola a jónak, segítse az elesőt felkelni, támogassa szeretettel a gyöngébbet a harcban, nyújtson vigaszt a szomorúnak, akkor majd elfog múlni a sok egyenlőtlenség, a melylyel az élet küzdelem jár s a testvéri szeretet melegen ki-ki felfogja találni azt az erőt, mely végig küzdeni segíti a harcot egy szebb jövő reményében!

A föld forgatás (rigolozás.)

Ha már a szőlőben a fedés be van fejezve, vagy előbb is, vagy pedig ha valaki új szőlőt telepíteni akar, a mostani időszakban, a mikor a nap rövidsége miatt és más munka hiányban, a munka erő ősőbb, hozzá láthatunk a földforgatáshoz.

A homoki szőlőt ültetés alá megforgatni szükséges elkerülhetetlenül, mert ez csak felületén laza, azon alól pedig kemény, az alsó rétegek pedig igen terméketlen, vad elmálatlan részekből állanak.

Ha volt valakinek alkalma gyümölcsfákat gödrökben, forgatatlan és forgatott homokban ültetni, bizonyára észre vette a nagy különbséget a két ültetés közt.

A forgatott homokban mindig találni locsolás nélkül is egy kis nedvességet, míg

utánozta. Semmi különlegesség nincs a természetben, amit a porcellánon ne utánoztak volna, csak midőn a császárok egyike mértéktelenségének következményét az orrán hordozta, kellett a császári szaglószer színt megörökíteni. Sem költséget, sem fáradságot nem kíméltek az új kísérleteknél, hogy még pompásabb árnyalatokat nyerjenek, mint eddig és midőn Európa az ő kereskedelmét egész Kínáig kiterjesztette, az ott még ismeretlen kobalt kéket tiszta aranybau kettős súlylyal fizették.

Mióta a kínaiak az európai színezésekről tudomással bírnak, nyugatról minden vegyészéget elsajátítanak, de magok is szorgalmasan azon működnek, hogy a leggyöngédebb tintát tudják csinálni. Az utóbbi fokozatának végtelen anyaga van most már és a különösen kedveltnek egy jobb kínai háztartásban folyton meglehetősen számban és teljességben kell lenni képviselve és aki a fogyó hold fehérségét bírja, annak a déli nap prosságát is kell bírnia. A sárga gyöngyökkel behintett mély fekete a kieni gyár előjoga, míg ellenben a kiuni sötét sárgabarna emailt állít elő. Mindezen árnyalathoz a kínainak sokkal élesebb szeme van, mint az európainak és annak a hozzáért eljutott termékei csak gyöngé fogalmat nyújtanak arról. A kínai porcellánkedvelő a hagyma második levelének kékségét jól meg tudja különböztetni a szilvától és a nyúl szőrének sárgaságát a nyestszőr színétől, van oly violaszín, mely a fiatal fenyőborókához, egy zöld, mely a kigyó-

a forgatatlan homokban gyakran még locsolás mellett is alig marad meg a fák részére szükséges nedvesség, mert a fagödörrel érintkező kemény föld elszívja azt tőle.

Igy van ez a szőlővel is. Ha a sima vesszőt földbe dugjuk, annak, amint gyökerezni kezd, nedvességre van szüksége, hogy a piczi gyökér képes legyen a tápanyagot felvenni, de tovább haladván, szüksége van laza, puha talajra, hogy nőhessen, bátran terjedhessen akadály nélkül; pedig a kemény talaj mindjárt akadályozza a növést és azért a tapasztalás is azt mutatja, hogy a forgatatlan homokban ültetett vessző már a harmadik évben visszaesik. Ennek lehet tulajdonítani a régebbi időkben divott ama szokást, hogy egyik, vagy másik pásztát döntöttek.

Amikor a szőlősgazda észrevette, hogy forgatatlan, homok ültetései nem haladnak, akkor eldöntötte azt, természetesen, hogy az által jobb sikerre jutott, a döntés földással járván, annak porhanyítását eredményezte s ennek folytán a vessző mindjárt jobban is hajtott.

Volt alkalmunk egy néhány év előtt egy okos vinczellérnek a bölcs tanácsát elfogadni és egy pásztát forgatatlan földbe ültetni, egy másikat pedig saját akaratunk szerint forgatott földbe. És mi következett? A forgatott pászta szépen fejlődött és harmadik évben már kis termést hozott, a forgatatlan pászta pedig csak sínylett és vissza esett. Kiástunk egy néhány tőkét, hogy a bajnak nyomára jöhessünk és úgy találtuk, hogy a forgatott földben az erős lábgyökök rendszerint a legalsó bütyökből indultak ki és terjeszkedtek, az alulra került termékeny földben dus táplálékot találván, az oldalgökök pedig gyöngébbek voltak. A forgatatlan homokban pedig ellenkezőleg áll a dolog, itt az oldalgökök voltak jól fejlődve, a talpgökök pedig elsatnyultak.

Hogy forgassuk a talajt?

A homokot 60—75 cm.-nél mélyebben ne forgassuk, s arra igen fel kell ügyelnünk, hogy a legfelsőbb réteg, a melyik legtermé-

hoz, egy más, mely a gyíkhöz hasonlít. Az ipar ez által ezen előttünk játéknak látszó vetélykedés folytán mindig új anyagot kap, sőt még a gyárak hibái is olykor szépségekké válnak, amint a következő esetbizonyítja: Ha a máz gyorsabban kihül, mint az agyag, amelyre rávonatott, úgy meg pattan és ezer finom hálózatot képez; midőn ez az eset először fordult elő, megijedtek ezen, de a gyárosok csakhamar azon igyekeztek, hogy ezen teljesen hibás pattanást művészileg utánozzák és amint mind a finom ereket színekkel kitöltötték, elragadó, a szemlélőt bámulatba ejtő rajzolatokat nyertek, melyek a tarka, szivárványszínű, fényes piztráng-pikhelyekhez hasonlítanak.

Eme törekvéseket a világpiacra illő figyelembe részesítik és díjazták és a kínai porcellán, amint mi kezdetben említettük, az európai és továbbá az északamerikai piacon manap is még folyton keresett cikket képez, ami maguknak a kínaiaknak is hatalmas fogyasztása mellett ezen iparágat a mennyi birodalomra nézve igen nagy jelentőségűvé teszi. A kormány ép úgy, mint a magánosok a gyártást igen nagyszerű méretekben viszik és vannak egyes helységek, a melyekben több ezer porcellán-kemence van működésben. Egyik legjelentékenyebb etablissement a császári porcellángyár Kingtesingben, a mely körülbelül Kanton és Nanking között középen fekszik. Itt több mint egy millió ember foglalkozik a megosztott munkaágaknál a porcellán előállításával és a szűk gözös utcák, a szorosan egymáshoz

kenyebb, kerüljön az árok fenekére, hantok vagy gyeptarabok pedig ne jussanak oda ezeket össze kell aprítani, mert még évek mulva is, ha ilyen állapotban maradnak, a töke fejlődését akadályozzák. Fagyott földet ne forgassunk soha. 60—75 cm.-nél mélyebben azért ne forgassunk, mert az ültetendő vessző 50 cm. hosszú lévén, a legalsó bütyök így épen a termékeny földbe kerül.

Minél kövérebb talajt húzunk az árok fenekébe, annál erősebben fognak kifejlődni a lábgyökök, annál erőteljesebbek lesznek a tőkék. De nem vezet célra sovány homokot forgatás előtt trágyázni, kivált szalmás trágyával, mert az árok fenekére kerülve ez, a levegőtől egészen elzárva megpenészesedik, amiből aztán a veszedelmes gyökérgyökérpenész keletkezik.

A fiatal vesszőnek van egy veszedelmes és hatalmas ellensége, a mely a vesszőt rágja és pusztítja; ez pedig a cserebogárpajor. Forgatás alkalmával, hol ezek mutatkoznak, okvetlen össze kell szedetni, legcélszerűbb gyermekek által, kik egy bizonyos pajorszámért egy bizonyos pénzösszeget kapnak. Nem mulaszthatjuk el végül azt a figyelmeztetést, hogy a fordítási munkákat szigorúan ellenőrizzük, mert ez a szőlőültetés sikerének alapja és attól függ annak a jövője.

Anonymus.

Ujabb törvénykezési határozatok.

A gőzcséplőgéppel való cséplés már önmagában véve tűzveszélylyel járván, a gép tulajdonosa a cséplés folytatásánál felforgó ebből a sajátlagos veszélyből bekövetkező károsodásért vagyoni felelősségre nem vonható. A termés tulajdonosa a véletlen károsodást tűzkár elleni biztosítással elháríthatja. Az alkalmazandó jogszabály szerint a gép tulajdonosának, kit a gőzcséplőgép által keletkezett tűzveszéllyel szándékosan, vagy a tűzveszéllyel okozati összefüggésben álló gondatlanság terhel, a tűzvész által okozott kárért való vagyoni felelőségére a tűzkár elleni biztosítás kérdése csak annyiban bír befolyással, hogy biztosítás hiányában a termés-tulajdonost, biztosítás esetében pedig a biztosítót illeti meg a kárhoz való igény.

Épített házak, a heves és lármás foglalatosság, a füst és láng forgatag, a mely minden felől előtör, mindez a látogatóra egy hatalmas iparhelyiség benyomását teszi. Még nagyszerűbb a látvány éjjel és bizonyos távolságból, midőn a számtalan tűzokádó kémények és gőzkürtök egy nagy lángtengerré látszanak kiszélesedni, amelynek tüzes lehelete alatt az egész város borzalmasan megvilágítva látszik. Éjjel-nappal folyik e heves tevékenység; a nagy területben nincs dologtalan, nincs koldus, számosan özönlenek a vidék szegényei Kingtesingbe, mert ott minden időben és minden kéz számára tudnak foglalkozást adni, nevezetesen mióta Északamerika buzgó vevő lett a kínai piacon és ennek folytán az ipar a megnagyobbodott termelésre lett utalva. Még a vakokat is foglalkoztatják az alakok előállításával és a színek dörzsölésével. A rend ezen óriási méhkasozóhoz hasonló területben valóban mintaszerű; egyetlen magas mandarin vezeti az egészet és minden ellenmondás nélkül engedelmeskedik az ő parancsainak, a melyeknek egyébként bőven kijáró botozások és még kötél által is megtudja adni a szükséges nyomtatékat.

De azzal, hogy ez iparág oly hatalmas kiterjedésre jutott Kínában, még nem ismerjük el egyszersmind azt, hogy az új porcellán a réginél szépségével és jóságával bír; ott is, úgy látszik, mint nálunk, a műipar szenved a tömegtermelés folytán.

A valóságos fuvar- és élelmezési költséget meghaladó pénzüsszeg adása választásnál a büntető tkv. 185. §-a alapján büntetendő.

Ha a nő csecsemő gyermekének táplálását ok nélkül megtagadta s erre erővel kell őt kényszeríteni, az ily magaviselet a házastársi kötelességeknek szándékos súlyos megsértését képezi.

Jogszabály az, hogy magában véve az a körülmény, hogy az adásvétel tárgyát képező ingatlank az eladónak telexkönyvi tulajdonát még nem képezik, az adás-vételt még érvénytelenné nem teszi.

A saját termésnek előre való eladása magában véve a törvény vagy az állandóan követett bírói gyakorlat valamely rendelkezésébe nem ütközik. Ha a szerződés szerint a felek között a vételi ügylet nem általában bűzára, hanem alperesnek saját termésére, tehát egyedi áruira nézve és így tulajdonképen feltételeesen jött létre, amennyiben ily esetben az áru átadásának kockázata magát a vevőt is az ügylet megkötésének idejétől terheli és így ha maga az egyedi áru az eladó hibáján kívül át nem adható, vevő az egyedi áru helyett más hasonló árunak átadását eladótól nem követelheti, hanem csak az előbbi állapotba való visszahelyezést, illetve az adott ellenérték visszaszolgáltatását akkor, ha az egyedi áru átadásának lehetetlensége egyaránt a vevő és eladó hibáján kívül következett be.

MI UJSÁG?

— **Közgyűlés.** Folyó hó 28-án, városi képviselőtestületünk közgyűlést tart, melynek egyik fontos tárgya a gyalogjárdák tovább építése leendő. Ehez még hozzá szólunk.

— **Egészségi állapotaink** javulásnak indultak az őszi hónapokban. Mult hóban mindössze 23 halálozás történt, amiből ha az idegeneket leszámítjuk, városunk rendes lakosságára csak 20 halálozás esik, abból is három öngyilkos volt s így 17 rendes halálozás történt, a mi évek óta nagy ritkaság számba mehet.

— **A hatóság figyelmébe.** Felhívjuk az előjáróság figyelmét az ártezi kut környékére, hol állandóan boká g erő sárban lubiczkolnak a kutajárók. Egy kis szénsalag elejét venné minden pocsója gyülemlésnek s alig kerülne valamibe. Több mint egy éve, hogy a nagy piacztér kellő közepén egy szabad viz folyás éktelenedik, a mit a járókélok vagy meggázolni kénytelenek, a mi este meg is történik, vagy ugrálni kell keresztül rajta. Igaz, hogy nem muszáj arra járni, de az is igaz, hogy a háztartásban elhasznált vizet nem muszáj a piac közepén bugyborékoltatni. Hogy a háztulajdonos hová teszi, az az ő dolga, de az ily slendrián állapotban való megbotráncolás pedig a közönség dolga, amely nagyfokú türelmet igényel.

— **A tűzoltóság ügye.** Járásunk területén a tűzoltás ügye következőleg van ellátva: T.-Szelén, Jászkarajenőn önkéntes tűzoltók. Rékas, Tószeg, Törtel és Kocsér községekben köteles tűzoltóság működik. Tápió-Györgyén, Ujszászon és Abonyban semminő tűzoltóság sincs. A helyben alakulásra tervbe vett önkéntes tűzoltó testület alapszabály-tervezetét ma délután tartandó bizottsági értekezleten fogják megállapítani. Figyelmébe ajánljuk a közönségnek ezen üdvös mozgalmat, mert ha baj a fejletlenség, a sok fejűség még nagyobb baj, mindkét állapot pedig csakis a rendezettség folyomány. Sok tűzoltó nem kell, de akik vállalkoznak e fáradságos és döntseges dologra, legyenek megbízható s legalább némi intelligenciával bíró egyének, akiknek erkölcsi támogatását minden lakos kötelességének ismerje, nem pedig — mint eddig szokásban volt — a tüzes-teknél oktalan beavatkozásokkal, gonyolódással és fölösleges okoskodásokkal nehezítsék az egyleti tagok működését. Meg kell gondolni, hogy ha ez létre nem jő, elfog rendeltetni a kötelező tűzoltás, a mikor aztán minbnyájunknak parancsolnak.

— **Egy érdekes vendég.** Községünket a hét folyamán Dr. Jstóczy Győző volt országgyűlési képviselő és ügyvéd látogatta meg, hogy itt jogi közlönye részére személyesen gyűjtson előfizetőket. A multban igen élénk szerepet játszott tehetséges férfi az utóbbi időkben a nyilvános szereplés teréről végre visszalépett, annyira, hogy egyetlen fiának elvesztésétől mélyen lesújtva, még ügyvédi gyakorlatát is abban hagyta s úgy látszik, hogy egyetlen összekötő kapcsúl csupán

az ő jogi közlönyét akarja mégis a közönségnél fenntartani, aminek legeklatansabb bizonyosága az, hogy e végett személyesen tett látogatásokat helységünkben.

— **Mulatság.** Az abonyi függetlenségi kör is oda sorakozott azon haladni akaró egyetek sorába, melyek saját helyiségükbe kívánnak fennállásuk biztosítására berendezkedni. Ma este az ipartestület helyiségeiben — a házvétele alap javára táncmulatságot readez, sikert kívánunk igyekezetükhöz.

— **Halálozás.** Buzelka István városunk érdemekben megöszült polgára, az abonyi mészáros mesterek nesztora, f. hó 13-án, életének 80-ik, házasságának 50-ik évében jobb létre szenderült. Halálát előkelő polgári család gyászolja.

— **Uj járási hivatal.** Vármegyénk valamennyi járásába egy-egy számvevő lesz beosztva, kik a főszolgabírák mellett — azok utasítása értelmében — viselik hivatalukat. A főispán fogja a kinevezést eszközölni; az állásokra a pályázat már ki van hirdetve. Az új tisztviselők jövő évi január hó 1-én foglalják el hivatalukat.

— **Ujjonczok összeírása.** Az 1878. évben született ujjonczok összeírása a község előjárói előtt most van folyamatban, aki november hóban nem jelentkezik — büntetésnek teszi ki magát. A sorshuzás Abonyban f. évi december 21-én lesz.

— **Uj egylet.** Az „abonyi koresolyázók társasága” című egylet. alapszabály tervezete miniszteri jóváhagyással leérkezett s így mint szervezett társaság kezdeti meg működését. Jégpályája az ügy nevezett cigánytón lesz, mely ha távolabb esik is, de jó és biztos, ép azért kár volna holmi városközépen tervezett mesterséges jégpályá készítésében kalandozni, csinálják azt azok, a kiknek sok pénzük van s terük meg kevés. Üdvözljük az új egyletet s kívánjuk, hogy közéletünk terén üdvös és szolid munkálkodást fejtsen ki. (Beküldetett.)

— **Ménvizsgálat** tartatott e hó 11-én Abonyban, a mely alkalommal báró Harkányi János 5 darab, és Benedicty Gyula 1 drb ménjeik nyertek — mint tenyésztésre alkalmasak — hatósági igazolványt.

— **Katona önértet.** Györe Antal — egy helybeli jómódu család fia — Eger környékén volt mint méneskatona alkalmazásban. Valami csekély differenzia merült föl a reá bizott pénzkezelésnél, s miután hiába fordult szüleihez az összeg kiegyenlítéseért, főbe lötte magát. A későn megnyilatkozott szülői szeretet most haza hozatta holtestét s 20-szor annyi költséggel helyezte el az édes szülői földbe örök nyugalomra.

— **Tűz.** Folyó hó 15-én az esti órákban a Kenőcsös-féle ház kéményénél a tetőzet kigyúladt. A veszedelemnek azonban gyorsan eleje vétetett, mert az előérkezett oltók csakhamar véget vetettek a lángok uralmának.

— **Vakmerő rablás** történt f. hó 13-án éjjel Rékason. Ehrlich Mór fiatal kezdő-szatócs nejjével este 7 óra tájban szüleihez látogatóba távozott, alig egy óra mulva tértek vissza lakásukba, a konyha ajtót befezítve s a szekrényből a ruhákat kiszórva találták. A vakmerő tettes 480 frt készpénzt s egy női arany órát vitt el. A lakosság azt hiszi, rendszeres betörők voltak, mert már számos kisebb, nagyobb tolvajlás történt s a tettes mindig — ismeretlen.

— **A névmagyarosítás** ügye szépen halad országunkban előre. De nem is esoda, mert a törvény már annyira megkönnyítette ennek eljárását költség tekintetében is, úgy hogy csak csökönőség avagy elfogultság tarthat vissza sok idegen hangzásu vagy épen nyelvrontó név tulajdonosát attól, hogy hazafias érzületének külsőleg neve által is kifejezést adjon. Mi részünkről sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítunk a névmagyarosítási mozgalomnak, mely idővel fogja tulajdonkép még csak a magyarosodás javára megteremni gyümölcseit. Lapunk mult számában adtunk hirt ily névmagyarosításról s mostani számunkban már ismét jelenthetjük, hogy Vexelberg Sándor abonyi születésű t.-szeléri lakos nevét belügyminisztert engedélylél „He gy i”-re, Csicsmán István abonyi születésű budapesti pályaoor pedig „Csaplár”-ra változtatta. Vivant saquentes!

— **Gyors szaporodás.** Körülöttünk a vidéki sajtó, mint ha valami jelszó lett volna kiadva rá, rohamosan kezd felszaporodni. A minap indult meg a „Kécske és Vidéke”, a „Majsa és Vidéke”; most ismét két új lap keletkezéséről veszünk hirt, ugyanígy életre kelt a „Nagy-Káta és Vidéke”, továbbá „Monor és Vidéke.” A jövő fogja megmutatni, hogy a rendszerint nagy remé-

nyekkel és lelkesedéssel meginduló új irodalmi vállalkozások közül hányan fogják megállani az idő próbáját.

— **Az „Erzsébet királyné alap” javára** adakoztak: özv. Márton Ferenczné 2 frt 10 kr. Gaál Gyuláné, Sivó Miklósné 2—2 frt, Kovács Béláné 1 frt 50 kr, özv. Gulner Lászlóné, Dr. Györgyi Józsefné, Kása Józsefné, Király Ferenczné, Komáromy Jozsefné, Lukács Gyuláné, Raskó Istvánné, Sallay Béláné, Szabolcsy Dávidné, Szánthó Elekné, Temeskőzy Gerzsonné, Thaly Elekné, báró Weigelsperg Edéné 1—1 frtot, Aranyi Anna, Bartucz Mihályné, Bogyó Sándorné, Bogyó Istvánné, Cseri Istvánné, Dobozy Gáborné, Dobozy Györgyné, Dobozy Kálmánné, Fördös Károlyné, özv. Gajzágó Kristófné, Goldschmidt Lipótné, Juhász Lászlóné, Karizs Jánosné, Kostyán Pepi, Márton Biri, Máthé Ilona, Máthé Józsefné, Matzó Józsefné, Mészáros Istvánné, özv. Mistét Sándorné, Molnár Pálné, Nagy Andrásné, özv. Novák Tóbiásné, Palásthy Pálné, özv. Pápay Károlyné, Szabó Mária, özv. Szenthe Mihályné, Tesik Józsefné, Várady Jánosné, Vörös Károlyné: 50—50 krt. Sztahó Lajosné: 40 krt. Balogh Mariska, Dániel Anna, Hints Amália, Máthé Jenőné, Molnár Lajosné, Reiter Mártonné, Novák Lajosné, Szabó Zsófia, Szikszay Józsefné, Lendvay Pálné: 30—30 krt, Csupkay Imuska, Csupkay Margitka, Szikszay Pálné, Uri Erzsébet: 25—25 krt, Kása Gyuláné. Márton Etel, Márton Ilka, Molnár Andrásné, Molnár Rózsika, Mózes Imréné, N. N., N. N., Saffran Róza, Szerdahelyi Sándorné, Tantosi Józsefné, Véli Józsefné: 20—20 krt. Máthé Dezsőné, Vágó Zsigmondné: 10—10 krt. Összesen 42 frt 60 krt. Ezen összegből gyűjtöttek: özv. Márton Ferenczné urnő 8 frtot, Balogh Mariska és Máthé Ilonka kisasszonyok 34 frt 60 krt. Fogadják a nemes czél körüli fáradozásaikért őszinte elismerésünket!

— **Pest-vármegye gazdasági egyesülete** a téli népies előadásokat megkezdte, s hogy az előadásokat több helyen tarthassák, körzetekre osztották a megyét. A budapesti körzetben eddigelé a következő helyeken tartottak előadást: Lajosmizsán, Vésán, Nagy-Kátán és Monoron. Serfőző Géza egyleti titkár a szarvasmarhatenyésztésről, a szövetkezetéről. Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő a baromfitenyésztésről, Faragó Károly állatorvos a helyes istálló-építésről, Várady Lajos földbirtokos a jégbiztosításokról követendő eljárásról és a kárfelvételről, a sör- és borértékesítő egyesületekről, Rombay Dezső a homoki bor szüreteléséről és kezeléséről tartott előadást. Lajosmizsán a földmívelésügyi miniszter adományából fajbaromfiakat is osztottak ki. Az előadások a többi körzetekben is folyamatban vannak s december 16-án nyernek befejezést.

— **Vidéki tudakozódó. irodák** A kereskedelemügyi miniszter a hazai kereskedelmi és iparkamarához rendeletet intézett, amelyben felhívja a kamarákat, hogy a székelyükön létesítendő kereskedelmi tudakozó irodák létesítése tárgyában tegyenek javaslatot. A miniszter azt óhajtja, hogy ezek az irodák már január hóban kezdjék meg működésüket még pedig szerves kapcsolatban a Kereskedelmi Múzeum tudakozódó irodájával. A munkamegosztás lényege az, hogy a kamarák a vidéken az érdekeltek körében való közvetlen propagandát folytassanak és a kereskedelmi ügyeken kívül kultiválnak információkat azokról a szomszéd országokról, a melyekkel a kerületbeli iparosok és kereskedők már sürűbb összeköttetésben vannak. — Ezt az állásponot a kamarák már magukévé tették.

— **Egy rémes eset.** Rékas, szomszédos községet a mult szeptember hóban lázas izgatottságha hozta Ignác Flóriánné, Kis Brigatta rémes esete, éjjel a konyha földjén hanyatt fekve, megégve, halva találták a szomszédok, kik figyelmessé lettek egy a kapu tetején kiugró sötét alakra, A gyanu a férjre irányult, mert rossz viszonyban élt nejjével, szeretőt is tartott, de azon éjjel tanyáján volt 15 éves fiával. A bonzolás kiderítette, hogy az áldozat előbb megfult s nem az égési sebekben halt meg, felette sok gyanus körülmény volt, a férjet látták is állítólag azon éjjel a községből gyalog tanyája felé menni, annál inkább meglepett tehát mindenkit, hogy a befejezett vizsgálat után a fogva volt férjet a törvényszék felmentette s azonnal szabadlábra eresztette.

— **Uj adó.** 1899-ben lép életbe az 1897. évben megalkotott betegápolási törvény. Eddig a betegápolási költségeket maguk a községek fizették, ezental maga az állam fogja azt fizetni ama 3 százalékos pótdoból, melyet az egyenes állami adó után fog kivetni az adózókra.

— **A világ bortermése.** Az egyes államok statisztikája szerint 1897-ben az egész világon 107.594.000 hekto bor termeltetett; — üvegekben lefejtve tenne az 14.345.800.000 üveg bort. A világnak összes lakosságát $1\frac{1}{2}$ milliárdnak véve, esne egy emberre 10 üveg bor. Az államok közt, mint főtermelők Francia-, Olasz-, Spanyolország és Portugália lépnek föl. Ez a négy állam az összes világ bortermésének 78% termelte. Adja a jó Isten, hogy édes hazánk hamarosan az ötödik legyen e versenyben.

— **Kiadó lakás.** A Vasut-utczában levő 4 szoba és hozzátartozó melléképület haszonbérbe kiadó, esetleg szabadkézből örök áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

— **Egy jó házból való fiú** sütő-üzletbe három évre teljes ellátás mellett tanonezhatnak elfogadtatik. Czim a kiadóhivatalban.

— **Eladás.** A II-ik tizedben egy ház, mely áll 3 szoba, 2 konyha és előszobából — elköltözés miatt eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

— **Börszékek és karszékek** valódi bőr bevonattal most nagyon elterjedtek és divatosak, mert a legczélszerűbbek és legtartósabbak. Készítője **Kendi Antal** Budapesten, IV., Károly-utca 2. sz., ki a legjutányosabb árban szállít vidékre és kívánatra képes árjegyzéket is ad.

— **Jókai Mór,** Mikszáth Kálmán, Tolnai Lajos, Bartók Lajos, Endrődy Sándor, Rudnyánszky Gyula, Beniczky Lenke, K. Beniczky Irma, Palotai Csorba Ákos, Pécsi D. Amzel, V. Gaál Karolin, stb. képezik az írógárdát, mely a multban a „Képes Családi Lapok” hasábjain szórakoztatta az olvasó-közönséget, mely a jövő évben is közreműködik annak szerkesztésében. Karácsonyi ajándékkul **K. Beniczky Irma** érdekes regényét a „Vérbosszu”-t adja ingyen és bérmentve mindazoknak, kik az egész évi előfizetési díjon felül 80 kr esomagolási és postaköltséget küldenek be négy teljesen külön álló regényt küld ajándékkul a kiadóhivatal, mely mutatványszámot kívánatra ingyen küld (Budapest V., Vadász-utca 14 szám.)

CSARNOK.

Mi susog az . . .

Mi susog az erdős völgy ölében,
Mi zizeg a hervadt lomb között,
Mi szállong a szürke levegőben?
Az ősz, mely im' hozzánk költözött.

Mi van ott az árnyékos vadonban,
Hol minden oly néma, hangtalan?
Kedvesemnek virágos sirkertje,
A hol üdvöm eltemetve van.

Szőke fejét amint rám lehajtá,
Édes álmom volt csak ő nekem . . .
Suttogd lágyan nevét őszi szellő
S megdicsőül a hü szerelem!

Crassus.

A szökés.

Írta: Csizmadiané Guits Matild.

(Folyt. és vége.)

Alattuk mélyen a fák között meglátszott a poros országút, mint egy keskeny fehér szallag a zöld mezőben.

Angeló szenvedélyes csókjaira visszatért az élet melege Lea fehér bőre alá. Két gömbölyű karjával átölelte az ifju nyakát és szerelmes tekintettel kérdezte:

— Hátba magammal rántottalak volna téged is! Miért tetted ki magadat a halálos veszedelemnek? Szeretsz?

— Szeretlek! Megmentettelek magamnak. Légy az enyém, Leám! Elviszlek innen messze, az én hazámba. Királynője leszel az én hazának, szívemnek, mely tele van fényvel, gazdagsággal, szerelmmel! Akarsz követni? Eljössz velem?

— Megyek Angeló, megyek, ahová te akarsz! — felelte az asszonyka szenvedélytől reszkető hangon, szép testével odatapadva Angeló erőteljes alakjához, készen arra, hogy egyesüljön vele életre-halálra.

A társaságot elkerülve mentek vissza a fürdőhelyre és utközben megbeszölték, hogy hajnali 3 órakor Lea utra készen lemegy a parkba, ahol Angeló várja és együtt elfognak tűnni.

— Holnap, holnap, te életem, boldogságom! mondta Valesin.

— Holnap! — suttogta Lea pirlúva és felsietett a lakásába, ahol szobaleányát és férjét esomagolással foglalatoskodva találta. Leának az ijedségtől egy hang sem jött az ajkára, csak bámult kerékre nyitott szemekkel férjére, mintha ijesztő rémet látta.

Mondhatom, szép fogndtatás! — nevetett a báró gúnyosan.

— Úgy látszik kedves barátnóm, hogy a mai estére más programja volt, mint velem tölteni, és nincs kedve velem hazautazni.

— Nincs! — hagyta helybe Lea, visszanyerve beszélőképességét és egymás után hányta le magáról kalapját, keztyűjét. — Nincs! — mondá férje előtt megállva és annak határozottan szemébe nézve.

A báró az utolsó ládat is bezárta.

— Így! most már készen vagyunk mindennel. Liza menjen bérkocsier.

— Sajnálom, kedves Lea, hogy ezuttal ellenkezésbe jön akaratom, de félóra múlva mi utazunk.

— Nem fogok utazni ilyen hirtelen! mert még sok elintézni és fizetni valóm van. És arra nem gondol, mit fognak mondani az itteniek, hogy csak úgy szököm innét?

— Mindenre gondoltam, mindent elintéztem. Wagnerné asszony nyugodtan követheti férjét, az igazgató majd megokolja hirtelen távozásunkat. Neked pedig okát adom én, ha leszel szives meghallgatni. De foglalj már helyet, és légy kegyes megengedni, hogy én is leüljek!

Lea gondolkozó merev tekintete egy csepp érdeklődést sem fejezett ki, kerékre nyitott szemei mintha messzebb láttak volna a szoba zárt falánál, és valami iszonyu kép tárulhatott lelki szemei elé, mert szép arca eltorzult a fájdalomtól. De azért gépiesen leült és vele szemben helyet mutatott férjének.

A báró nem ült a kijelölt helyre, hanem neje mellé a pamlagra, és gyengéden megfogta annak kezét. Az asszony tudomást sem vett róla, csak nézett, gondolkozott. Így ültek egy ideig szólanul.

— Szeretem, Lea! sugta a férj neje fülébe. A fiatal asszony mintha villanyütés érte volna, összeresztett és bámulva nézett férjére.

— Ugy van, szeretlek! Házam, életem, az egész világ üres nélküled, fékezhetetlen vágy hozott utánad Leám. Tervem volt, hogy itt maradok én is, ameddig csak te akarsz, de . . .

Lea tekintete felvillant és azt kérdezte:

— Nos és miért nem?

— Mert, mert . . . ott azt a naplót olvastam.

Lea mint egy tigris ugrott fel, de már a másik pillanatban egykedvűen ült vissza helyére.

— Jobb is! — mondá vállát vonogatva, — legalább tud mindent, tudja, hogy már késő, én mást szeretek.

— De az enyém vagy! — mondá a férj villogó szemekkel — és nincs az a kincs, hatalom amiért lemondjak rólad. Válassz hát, Lea! Ha eljössz velem, életem, szívem a tiéd, szerelmem elfeledtetni veled ezt a beteges ábrándozást, melyre úgy is az elhagyottság, elkeseredés hangolt és boldogok leszünk; vagy megölöm, leölöm ezt az oláht . . .

Félóra múlva az állomáson voltak, ahol szerelmes gyengédséggel helyezte el a báró szép, sapadt feleségét egy első osztályu kupéba.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. M. Rékas. Szives tudósítását köszönettel vettük. Szükség esetében még szombaton reggel érkező tudósításokat is bevehetünk a lapba. Remélem, hogy ő nagysága is fog néha számunkra egy kis szépirodalmi dolgot küldeni, mert aki oly szakértelemmel tudja kezelni a tollat, mint ő, annak nem nagy fáradságba kerül olykor egy kis tárczafélt megírni. Kérjük, mint lapunk barátját, a közönségben lapunk részére egy kis propagandát csinálni, legalább új évre, hogy onnan is legyen több pártoló. Üdvözlét!

G. József urnak Jászkarajenő. Szives ígéréteire úgy a levelezői tiszt, mint egyéb tárczaszerű dolgozatok tekintetében számíthatunk a t. példányt ezennel megindítottuk.

Nem közölhető: A. Mariskához. — Temetőben.

Kiváncsi. Helyben. B. küldeményét megkaptam, de időm nem volt rá átnézni, a jövő számban többet.

Van szerencsém Abony város n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy az ipartestület helyiségéből f. hó 24-én eltávozom Szolnokra s ott a

Schefftsik-féle vigadó

összes helyiségét átveszem.

Midőn eddigi pártfogásukat ez u'on is megköszönve, egyidejűleg kérem azt Szolnokra rándulásuk alkalmával részemre föntartani.

Kiváló tisztelettel

Varga János
vendéglős.

Huzás már 1899. január hó 4-én.

**MINDEN SORSJEGY
MIND A 6 HUZASRA JÁTSZIK**

**6 HUZÁS
LŐSÁGIROK SORSJÁTÉKA
6 HUZÁS**

**100.000
KORONA**

**5 á 20.000
KORONA STB. STB.**

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

ANYEREMÉNYTÁRGYAKAT
KIVÁNTRA 20% LEVONÁSSAL
KESZ PÉNZBEN VISSZAVÁSÁ-
ROLJA A VÁLLALAT. 60/60

LAPUNK KIADÓHIVATALA.

PESTMEGYEI ABONYI TAKARÉKPÉNZTÁR

Sorsjegyeket ajánl: